

mélyiség és egyes életkorok minőleges vizsgálataának és a karakterológiának adott helyet. Elsőrendű fontosságú a nehezen nevelhető gyermekek ügye, amelyek érdekében az iskolapszichológusok közreműködése nélkülözhetetlen; a rendellenes vagy fejlődésükben elmaradt gyermekek pszicho-pedagógiai tanulmányozása is fontos, mert a tapasztalat tanúsága szerint (Decroly, Montessori) értékes tanulságokkal jár a normális gyermekekre nézve is. Néhány országban a pszichoanalízisnek is szerepet juttatnak. Angol- és Lengyelországban a társadalmi lélektan jut szóhoz, másutt a pszichotechnika, amely elősegíti a pályaválasztási tanácsadást és minthogy élő esetekkel foglalkozik, kézzelfogható bevezetésül szolgál a pedagógiai pszichológiába. 3. Módszerek. Ezek szervesen összefüggnek a tantervvel és a gyakorlatban három főirányban jelentkeznek: puszta előadások, majd a tanár által, végül a növendékek által végzett kísérletek a tanár kijelölése alapján. Ez utóbbiak kétfélék: csupán gyakorlati célzattal egy már ismert tárgykörből, eredeti kutatás (esetleg a tanárral karöltve), amely a képzés alkalmával önálló dolgozat-számba megy. A szerző a genfi idevágó intézet élén áll, ez utóbbinak szószólója, a fent említett első módszert helyteleníti, a másodikat még elfogadja. 4. Tanárok és tankönyvek. Ezek ismét a tantervektől és módszerektől függenek. Ott, ahol a növendék saját kísérletei alapján külön problémával foglalkozik, a tanárnak specialistának kell lennie és egyetemi lélektani laboratóriumokra van szükség. Ha a tanítás főleg előadásokra és ezekkel kapcsolatos kísérletekre szorítkozik, a tanerők szerényebb képzésével is beérhetni. Az említett szempontok szerint különböznek a kiadott tankönyvekkel szemben támasztott követelmények is.

Ebből a bevezető áttekintésből, mint látható, az olvasó minden vonatkozásban okulást meríthet; ha egyik-másik ország viszonyai iránt közelebbről érdeklődik, a munkának második főrészéhez fordulhat. Itt foglal helyett (76—78. l.) a Magyarországra vonatkozó anyag, amely híven és elég bőven tájékoztatja az olvasót ennek a tanító- és tanárképzésre oly fontos művelődési tényezőnek a mai viszonyoknak megfelelő méltó képviselétéről és külön kiemeli a leginkább használt két tankönyvet: *Kornis Gyula* Lélektan és logikáját és *Alfred Binet Les idées modernes sur les enfants* című munkájának magyar fordítását.

kf.

Új magyar könyvek és füzetek.

Karácsony Sándor: Magyar nyelv- és társaslélektani alapon. (Karácsony Sándor: A Neveléstudomány Társas-Lélektani Alapjai. I. A Nyelvi Nevelés és a Társas Lélek Értelmi Működése. Első kötet.) Budapest, 1938. Exoduskiadás. (N. 8-r., XLVIII + 792 l.)

Padányi-Frank Antal: A pedagógia válsága és jövő útja. (A Szent István Akadémia Hittudomány-Bölcséleti Osztályának Felolvasásai. Szerkeszti Horváth Konstantin osztálytitkár. III. kötet. 2. szám.) Budapest, 1938. Stephaneum-nyomda rt. (N. 8-r., 24 l.)

Pogány Zsuzsanna: Nőemancipáció 1790—1848. (Minerva-Könyvtár. 106.) Budapest, 1937. A szerző kiadása. Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. (N. 8-r., 78 l.) — Ara 2 pengő.

Schütz Antal: A nemzetnevelő Pázmány. Budapest, 1938. Stephaneum-nyomda rt. (N. 8-r., 22 l.)

Váradi József: Széchenyi életlátása. A nemzetiségi kérdés. (Széchenyi Zsebkönyvtár. A magyar sors kérdései. 1. Bp. 1938. A Studium kiadása: Sylvester Rt. (K. 8-r., 44 l.)

Zsák Wilfried: A Fővárosi Könyvtár és ifjúsági olvasói. (Tanulmányok. Kiadja a Fővárosi Könyvtár, Budapest, VII.) Különlenyomat A Fővárosi Könyvtár Evkönyve VI. kötetéből. 1936. Budapest székesfőváros házinyomdája, 1937. (N. 8-r., 32 l.)

Magyarország óv- és oktatószemélyzetének statisztikája az 1934/5. tanévben. Szerkesztette és kiadja a *Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal.* (Magyar Statisztikai Közlemények. Új sorozat. 103. kötet.) Budapest, 1937. A Pesti Lloyd-Társulat könyvnyomdája. (N. 8-r., VIII + 98 l.) — Ara 4 pengő.

VEGYES.

A középiskolai tanulmányi versenyek történetéhez (pótlás). A folyóiratunk tavalyi évfolyamának 222. lapján ugyanezzel a címmel közölt adatot kiegészítjük még a következőkkel. A "Nemzet 1892. jan. 9-i számának melléklete a tanulmányi versenyekre vonatkozólag közli, hogy az illetékes ügyosztály felterjesztésének tárgyalása a közoktatásügyi minisztériumban jan. 11-én fog megindulni. Ezen Berzeviczy Albert államtitkár elnöklésével a következők vettek részt: Eötvös Loránd br., Szász Károly, Irányi Dániel, Beöthy Zsolt, Heinrich Gusztáv, Kármán Mór, Fehér Ipoly, Hóman Ottó, Erődi Béla, Fináczy Ernő, Berecz Antal, Csorba Ferenc és Gyomlay Gyula. A részletes vitát jan. 12-én folytatták. — Egy „Szellemi tornaversenyek. Kolozsvár, 1891. ápr. 20-án“ című feljegyzésem arról szól, hogy ezeket a versenyeket egyelőre csak Budapesten fogják megtartani, később pedig kiterjesztik az egész országra. Fokozni fogja ez a szülők, a tanulók és a nagyközönség érdeklődését és alkalmat nyújt az iskolák munkájának s a tanárok módszerének megítélésére. — Történelmi szempontból figyelemreméltó még a következő munka: *Schvarcz Gyula, A tanulmányi versenyek gymnasiumainkon és reáltanodáinkon. Tekintettel a kitérő tudományos hajlamaira, szülők társadalmi helyzetére, vagyoni állására és az ösztöndíjakra.* Budapest, 1867, Kertész. 29 l. kf.

Magyarország közoktatásügye. Kemény Ferenc, aki számos évtizeden át nagy érdemeket szerzett egyebek között a magyar közoktatásügynek külföldön való ismertetésével is, legújabbban az I.P.I. (*Informations Pédagogiques Internationales*) című háromnyelvű folyóiratban foglalta össze a magyar közoktatásügyre vonatkozó legfontosabb tudnivalókat német, angol és francia nyelven